

HUIDIGE SITUATIE
ONTWIKKELINGEN
UITGANGSPOSITIE
RESULTATEN

Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Rapportage

Krimpenerwaard, geraadpleegd op 01-10-2020

INLEIDING

Gemeenten voeren sinds 2015 hun eigen beleid in het sociaal domein. De ambities achter de drie decentralisaties zijn onverminderd groot. Gemeenten kennen hun inwoners en de lokale situatie. Zij kunnen daardoor voorkomen dat problemen uit de hand lopen. Door vroegtijdig in te grijpen streven gemeenten ernaar om, waar mogelijk, specialistische en dure hulp terug te dringen. Zij zijn in staat maatwerk te leveren en kunnen integraal werken, zodat gezocht kan worden naar achterliggende oorzaken van problematiek.

Met deze rapportage kunt u zich een beeld vormen van de situatie in uw gemeente. Hoeveel inwoners kunnen toe zonder ondersteuning en hoeveel doen een beroep op de voorzieningen in het sociaal domein? En in welke mate doen zij dat? Zijn er trends zichtbaar? Hoe is de situatie in uw gemeente in vergelijking tot die in andere gemeenten?

Samen met de verhalen van inwoners, medewerkers, andere gemeenten en experts beschikt u zo over informatie waarmee u leer- en ontwikkelprocessen in uw gemeente kunt stimuleren. Voor meer inspiratie en informatie over de manier waarop u monitoring en leerprocessen kunt inrichten, verwijzen wij u naar de Etalage monitoring sociaal domein. Hier vindt u inspirerende voorbeelden van andere gemeenten.

In dit rapport worden altijd de meest recente cijfers gepresenteerd. Cijfers van voorgaande jaren zijn terug te vinden in de database. Deze rapportage kan gedownload en geprint worden via de pictogrammen in het Viewer-bestand dat geopend wordt via waarstaatjegemeente.nl.

Ter inzicht van de gebruikte begrippen in de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein (GMSD) is een [definitielijst](#) opgesteld. Ook is er een [indicatorenoverzicht](#) opgesteld, met achtergrondinformatie bij de indicatoren in dit rapport. Beide lijsten opent u door op de link te klikken of via www.vngrealisatie.nl.

INHOUD

Naast deze rapportage, bestaat de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein uit een dashboard, een wijkprofiel en een database. In het dashboard kunt u uw gemeente vergelijken met elke andere gewenste gemeente, regio, etc. In het wijkprofiel vindt u informatie over het sociaal domein uitgesplitst naar de wijken binnen uw gemeente. In de database vindt u diepgaandere uitsplitsingen en vindt u de halfjaarcijfers over voorgaande perioden alsmede de jaarcijfers. Deze rapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

- Huidige situatie
- Ontwikkelingen
- Uitgangspositie
- Resultaten
- Achtergronden bij de cijfers

ACTUALISATIE VAN DE DATA

De gegevens over stapeling en de Participatiewet over het tweede halfjaar van 2019 zijn toegevoegd. De gegevens over de maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp waren reeds in mei geactualiseerd.

RUIMTE VOOR TOELICHTING

Het is voor iedere deelnemende gemeente mogelijk om in het rapport op de getoonde cijfers een feitelijke toelichting te geven. Hierdoor kunnen gebruikers van de monitor de informatie beter interpreteren en gebruiken. Het is niet verplicht een feitelijke toelichting te geven. Er is een handleiding beschikbaar voor het schrijven en publiceren van een feitelijke toelichting. Als uw gemeente op een onderdeel een toelichting heeft gegeven, staat deze voorafgaand aan de betreffende hoofdstukken van het rapport.

GEBRUIKTE ICONEN

- Link naar de database
- Link naar het wijkprofiel
- Link naar dashboard

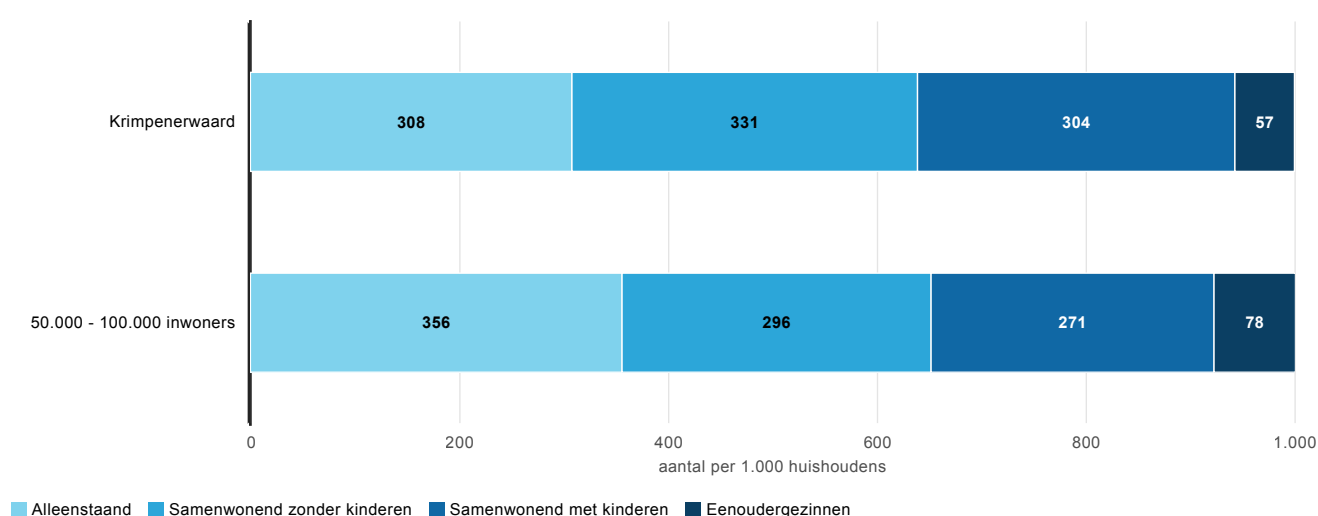
1. HUIDIGE SITUATIE

Hoeveel inwoners doen een beroep op de individuele voorzieningen in het sociaal domein en hoeveel redden zich zonder? Wat valt op in vergelijking met andere gemeenten? In dit deel ziet u het aantal en de samenstelling van de huishoudens in uw gemeente. Vervolgens ziet u in hoeverre huishoudens gebruik maken van de verschillende vormen van ondersteuning in het sociaal domein (Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet).

AANTAL HUISHOUDENS

Op 1 januari telde gemeente Krimpenerwaard 56.319 inwoners en 23.726 huishoudens. Een gemiddeld huishouden in Krimpenerwaard bestaat uit personen. In vergelijkbare gemeenten (op grond van de referentiegroep in dit rapport) is dit gemiddeld personen per huishouden.

1.1 Samenstelling huishoudens

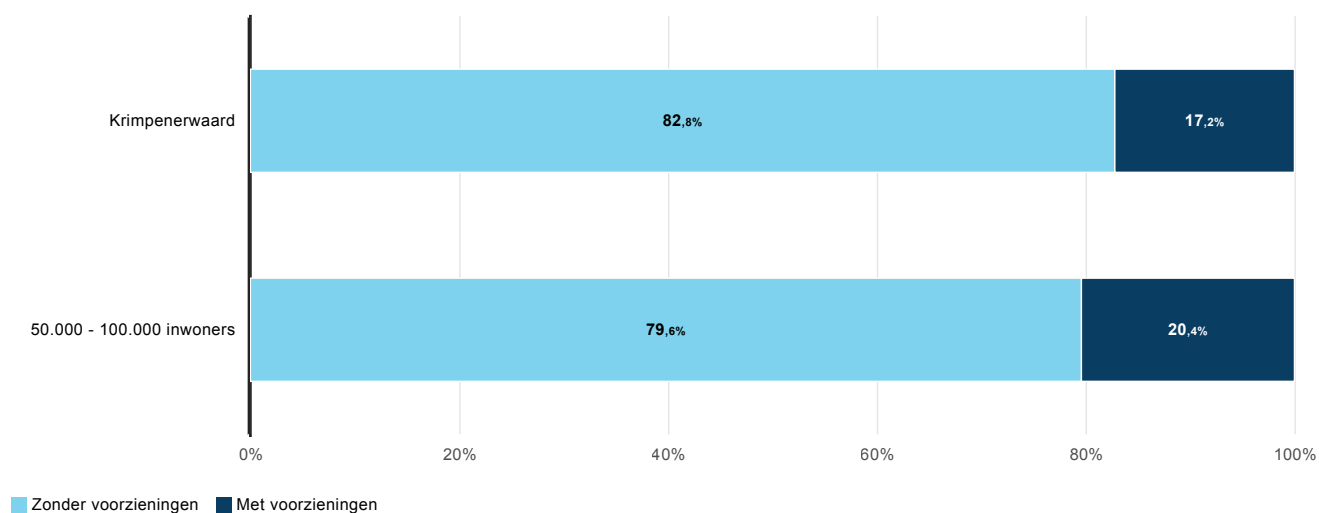

Figuur 1.1: Het aantal huishoudens in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), 2020.

 Zie voor meer informatie over de ontwikkeling van het aantal huishoudens de database.

 Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

1.2 Huishoudens zonder en met zorg en ondersteuning

Figuur 1.2: Het percentage huishoudens zonder en met zorg en ondersteuning ten opzichte van het totaal aantal huishoudens, in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), tweede halfjaar 2019.

Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in dit figuur de individuele voorzieningen verstaan op grond van de Wmo, de Jeugdwet en/of de Participatiewet. Informatie over algemene voorzieningen is niet beschikbaar.

 Zie de database voor meer informatie.

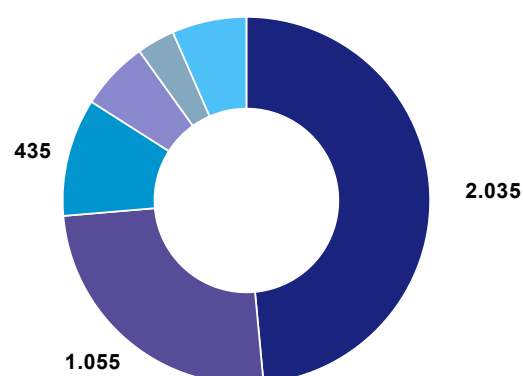
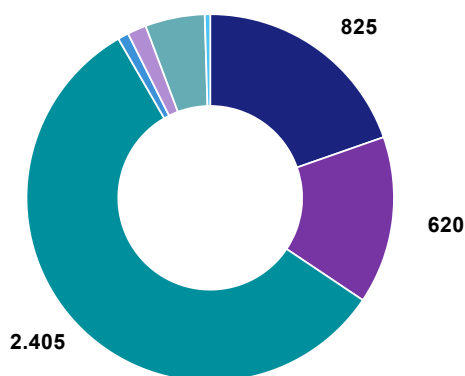
1.3 Aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein en per aantal voorzieningen

Totalen per domein

Totalen per aantal voorzieningen

■ alleen Jeugd ■ alleen P-wet ■ alleen Wmo
 ■ Jeugd en P-wet ■ Jeugd en Wmo ■ P-wet en Wmo
 ■ Jeugd, P-wet en Wmo

■ 1 voorziening ■ 2 voorzieningen ■ 3 voorzieningen
 ■ 4 voorzieningen ■ 5 voorzieningen ■ 6+ voorzieningen

Figuur 1.3: Het huidige aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein en per aantal voorzieningen (absoluut), tweede halfjaar 2019.

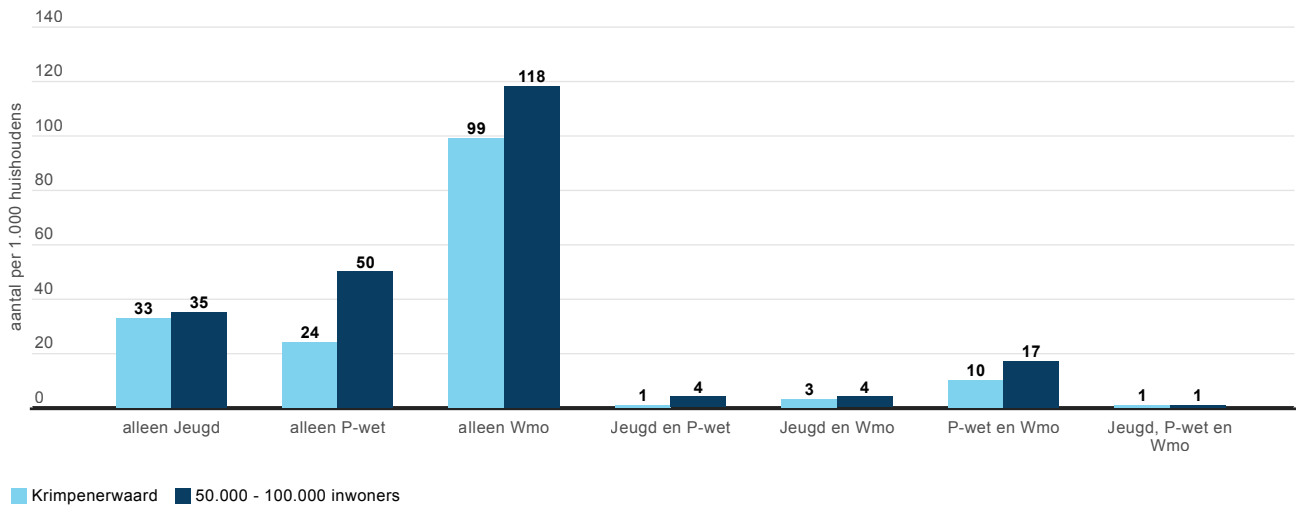
Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in dit figuur verstaan de individuele voorzieningen op grond van de Wmo 2015, Jeugdwet, de Participatiewet en/of combinaties daarvan. Informatie over algemene voorzieningen is niet beschikbaar.

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met ondersteuning per domein (absoluut).

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met zorg en ondersteuning (absoluut).

 Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

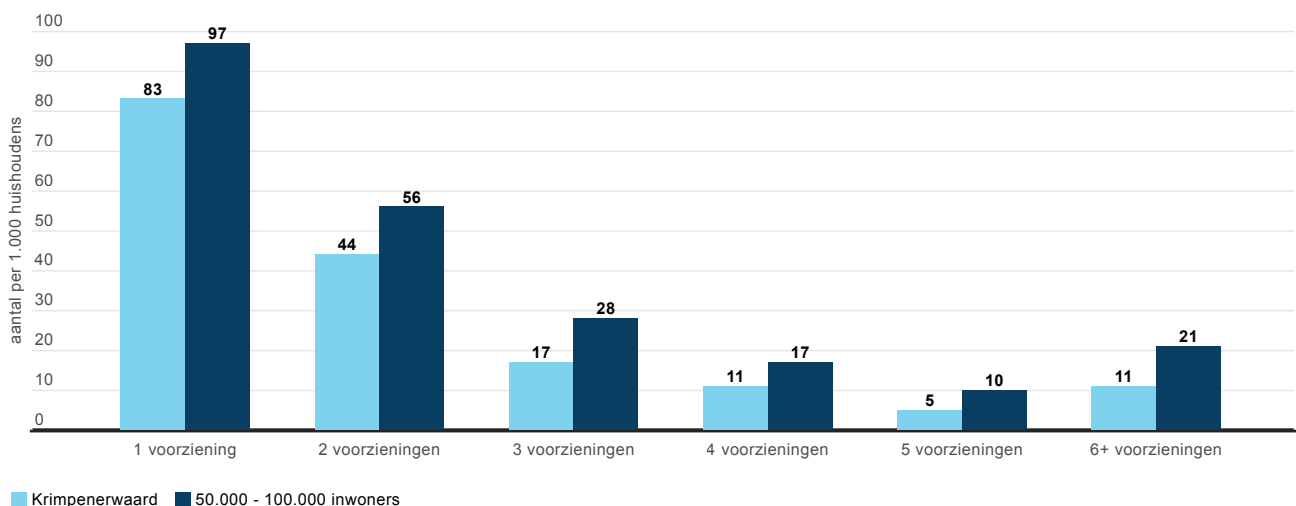
1.4 Aantal huishoudens met voorzieningen vergeleken per domein

Figuur 1.4: Het aantal huishoudens met voorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), tweede halfjaar 2019

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met voorzieningen (per 1.000 huishoudens).

1.5 Aantal voorzieningen per huishouden vergeleken

Figuur 1.5: Het aantal voorzieningen per huishouden in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), tweede halfjaar 2019

Extra toelichting: Stapeling op huishoudenniveau richt zich op verschillende voorzieningen die door een huishouden worden gebruikt.

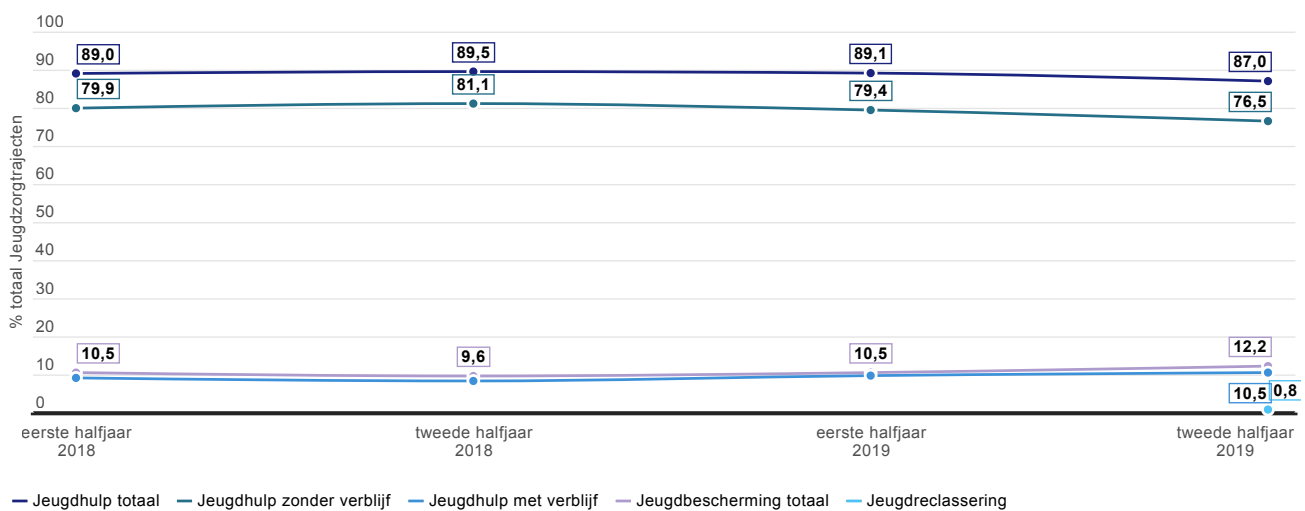
Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal gestapelde voorzieningen (per 1.000 huishoudens).

2. ONTWIKKELINGEN

In dit deel vindt u ontwikkelingen per domein. Deze meer specifieke informatie kunt u gebruiken om nader te onderzoeken en te bespreken in hoeverre er verschuivingen ontstaan tussen de verschillende vormen van ondersteuning. Is er bijvoorbeeld sprake van verschuivingen tussen verschillende vormen van zorg? En als er sprake is van een afname van de ene vorm van ondersteuning, komt daar dan andere ondersteuning voor in de plaats?

ONTWIKKELINGEN PER DOMEIN

2.1 Percentage jongeren met Jeugdzorg-trajecten vergeleken

Figuur 2.1: Ontwikkeling van het percentage jongeren met Jeugdzorg-trajecten (in procenten).

Extra toelichting: Jongeren tot 18 jaar komen in aanmerking voor jeugdhulp en jeugdbescherming. Jongeren van 12 tot 23 jaar kunnen een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd krijgen. Veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

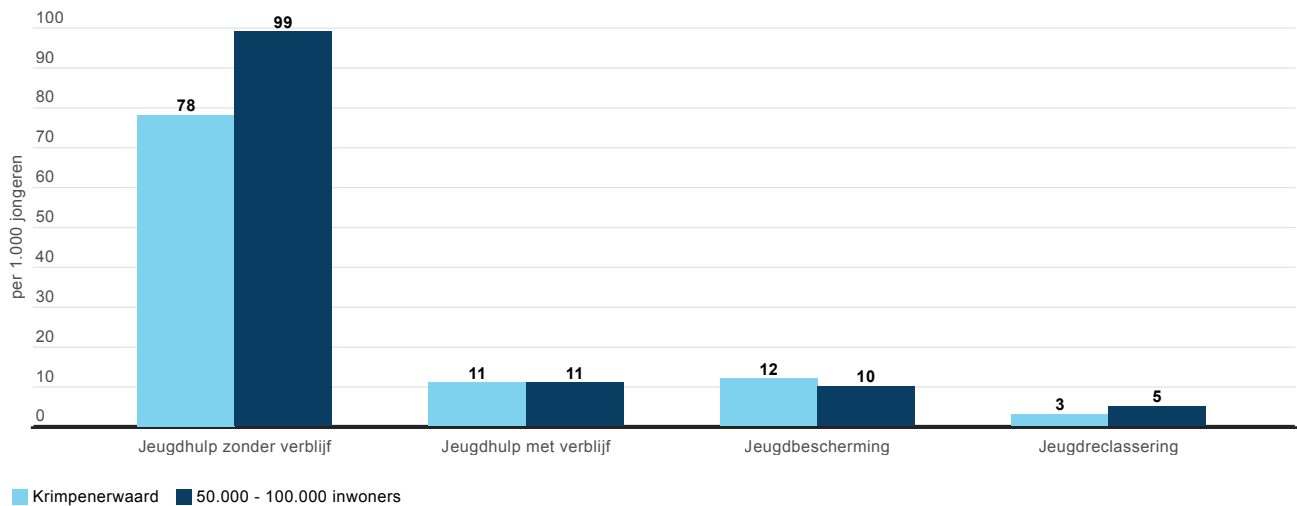

Zie voor meer informatie de database.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

2.2 Aantal jongeren met Jeugdzorg-trajecten vergeleken

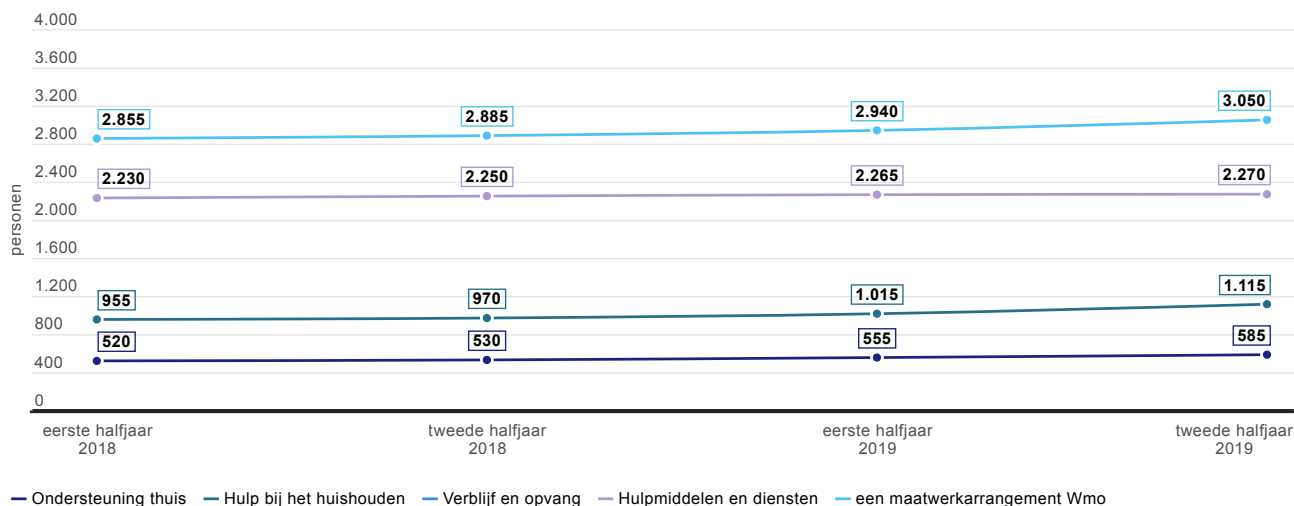

Figuur 2.2: Jongeren met Jeugdzorg-trajecten in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 jongeren). De cijfers van jeugdhulp en jeugdbescherming zijn ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Het cijfer van jeugdreclassering is ten opzichte van het aantal jongeren van 12 tot 23 jaar, tweede halfjaar 2019.

Zie voor meer informatie de database.

2.3 Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen

Figuur 2.3: Ontwikkeling van het aantal inwoners met individuele Wmo-voorzieningen (absoluut), uitgesplitst naar type voorziening en het totaal.

Zie voor meer informatie over arrangementen naar leeftijdsgroep de database.

Zie voor meer informatie over arrangementen naar geslacht de database.

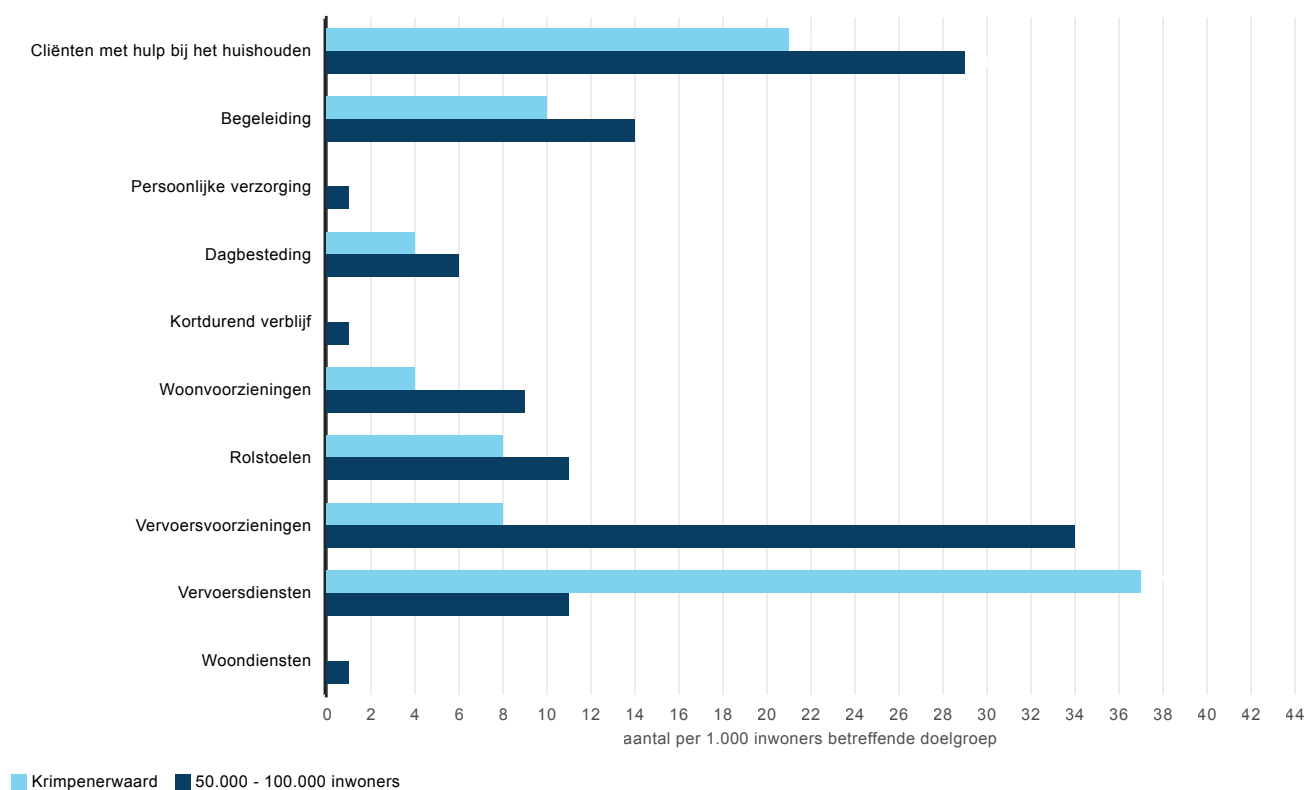

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

Extra toelichting: Inwoners kunnen gebruik maken van meerdere voorzieningen. Per categorie wordt een inwoner slechts één keer meegeteld, ook als de inwoner gebruik maakt van meerdere voorzieningen binnen die categorie (bijvoorbeeld een rolstoel en een vervoervoorziening). Maakt een inwoner gebruik van voorzieningen uit verschillende categorieën (bijvoorbeeld dagbesteding en hulp in het huishouden) dan telt de inwoner in beide categorieën mee. In het totaal telt elke inwoner slechts één keer mee. Het totaal aantal inwoners met een voorziening kan dus afwijken van de opgetelde totalen per categorie.

Onder 'verblijf en opvang' wordt verstaan; opvang, spoedopvang, beschermd wonen en overige beschermd wonen en opvang. Informatie over 'beschermd wonen' kan alleen door de 43 centrumgemeenten worden aangeleverd (zie 2.7). Als cijfers omtrent 'beschermd wonen' door een regiogemeente worden aangeleverd, dan worden deze niet weergegeven in bovenstaande tabel. Zie de [definitielijst](#) voor meer informatie over de verdeling van voorzieningen over de vier categorieën.

2.4 Aantal inwoners met Wmo voorziening per categorie

Figuur 2.4: Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen per categorie in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners), 2019.

 Zie de database voor een overzicht van het gebruik van alle 18 productcategorieën.
 Zie de database voor een overzicht van het gebruik van alle 18 productcategorieën (per 1.000 inwoners).

2.5 Gemeentelijk beleid naar type Wmo voorziening

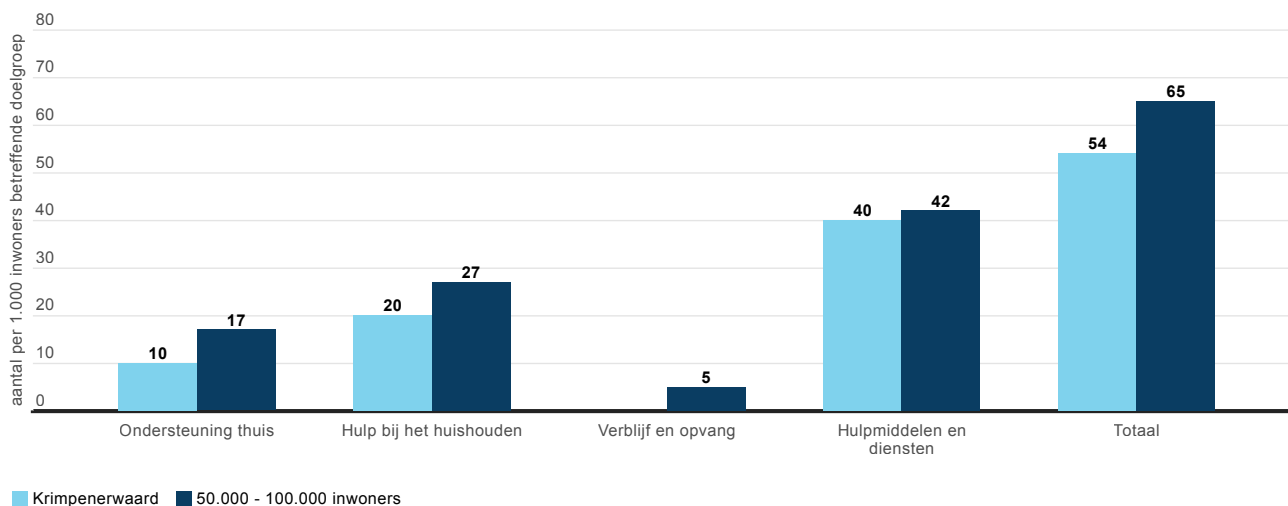
	2018
Hulp bij huishouden	Alleen maatwerkvoorzieningen

	2018
Begeleiding	Alleen maatwerkvoorzieningen
Dagbesteding	Alleen maatwerkvoorzieningen

Figuur 2.5: Gemeentelijk beleid naar type Wmo voorziening, 2018.

Extra toelichting: Gemeenten is gevraagd om informatie te geven over het gekozen lokale beleid omtrent aanbieden van voorzieningen in het kader van de Wmo. Tot op zekere hoogte kunnen gemeenten zelf bepalen of Wmo-voorzieningen aangeboden worden als algemene- of maatwerkvoorziening. Gemeenten is gevraagd om per type voorziening aan te geven in hoeverre deze als algemene- of als maatwerkvoorziening wordt aangeboden. Een algemene voorziening zijn diensten of activiteiten binnen de Wmo die voor iedere inwoner van een gemeente beschikbaar zijn, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruiker. De gemeente kan hiervoor een bijdrage in de kosten vragen. Voorbeelden van algemene voorzieningen zijn een maaltijdservice of activiteiten in een buurthuis. Wanneer gemeenten een bepaalde voorziening niet aanbieden dan is 'niet van toepassing' ingevuld.

2.6 Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen vergeleken

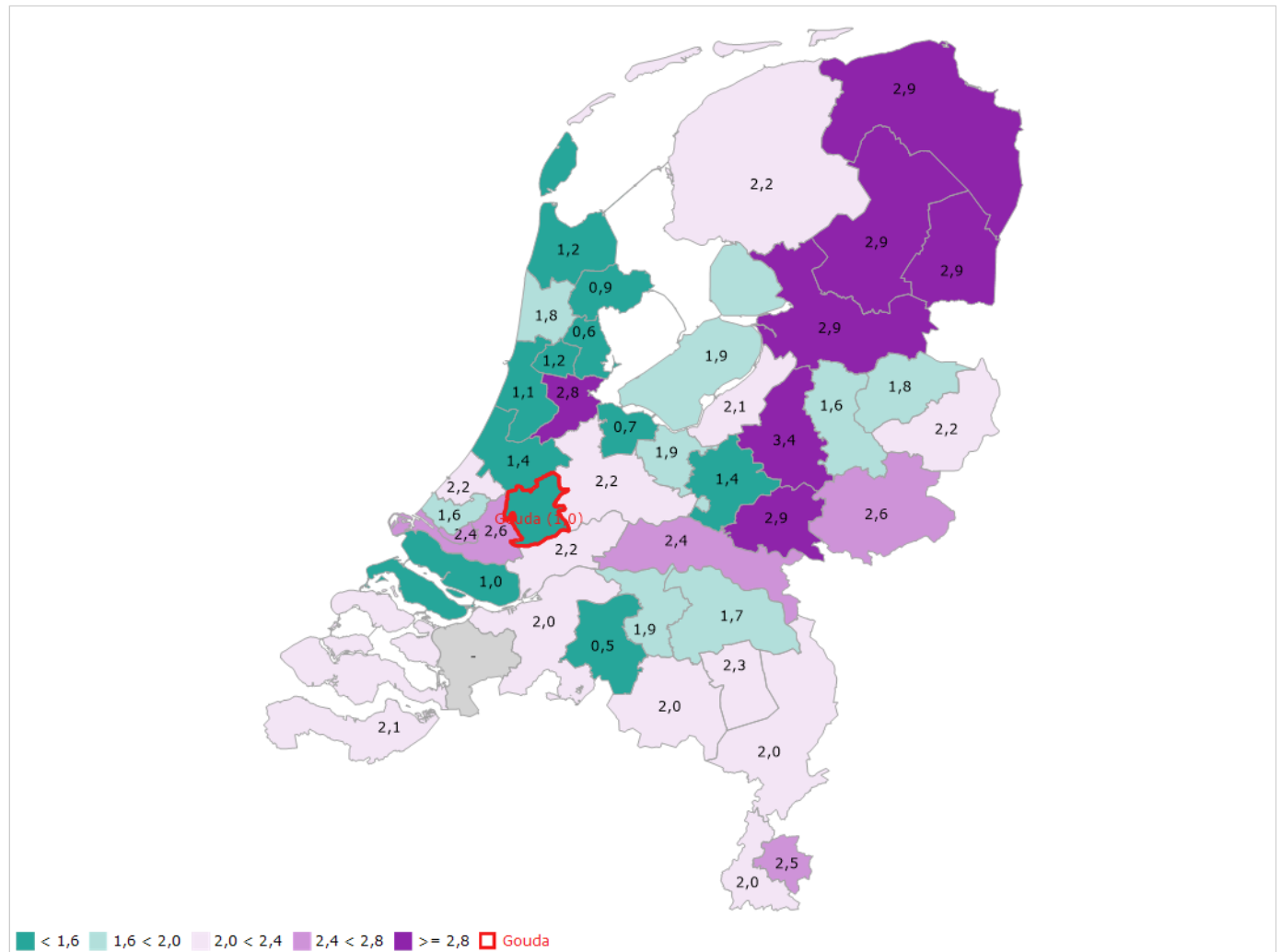

Figuur 2.6: Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners), tweede halfjaar 2019.

 Zie de database voor de uitsplitsing van Wmo-voorzieningen naar leeftijd en geslacht.

2.7 Aantal inwoners in beschermd wonen per regio

De gemeente Krimpenerwaard behoort tot de beschermd wonen-regio Gouda. Deze regio telt 240 inwoners in beschermd wonen. Dat zijn 1,0 mensen op 1.000 inwoners. Gemiddeld in alle regio's wonen 2,1 mensen op de 1.000 inwoners in beschermd wonen.

Figuur 2.7: Aantal inwoners in beschermd wonen in vergelijking met de andere regio's voor beschermd wonen (per 1.000 inwoners), tweede halfjaar 2019.

- ☰ Zie de database voor meer informatie over eerdere perioden.
- ☰ Zie de database voor de absolute aantallen.
- ☰ Zie de database voor het aantal cliënten naar financieringsvorm (PGB, Zorg in Nature of een combinatie).

Extra toelichting: De uitvoering van beschermd wonen is belegd bij centrumgemeenten die voor alle inwoners in een regio de benodigde ondersteuning regelen. Vanaf 2016 leveren de centrumgemeenten de informatie over alle 'beschermd wonen'-cliënten in de regio aan (zie de [regioatlas](#)). Voor de centrumgemeenten is deze data onderdeel van de halfjaarlijkse (maart en september) GMSD-aanlevering.

2.8 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering

	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019	tweede halfjaar 2019
Bijstand gerelateerde uitkering tot AOW-leeftijd	850	810	810	780
Bijstand gerelateerde uitkering vanaf AOW-leeftijd	60	70	70	70
Bijstandsuitkeringen	910	880	880	850

Figuur 2.8: Ontwikkeling van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet (absoluut).

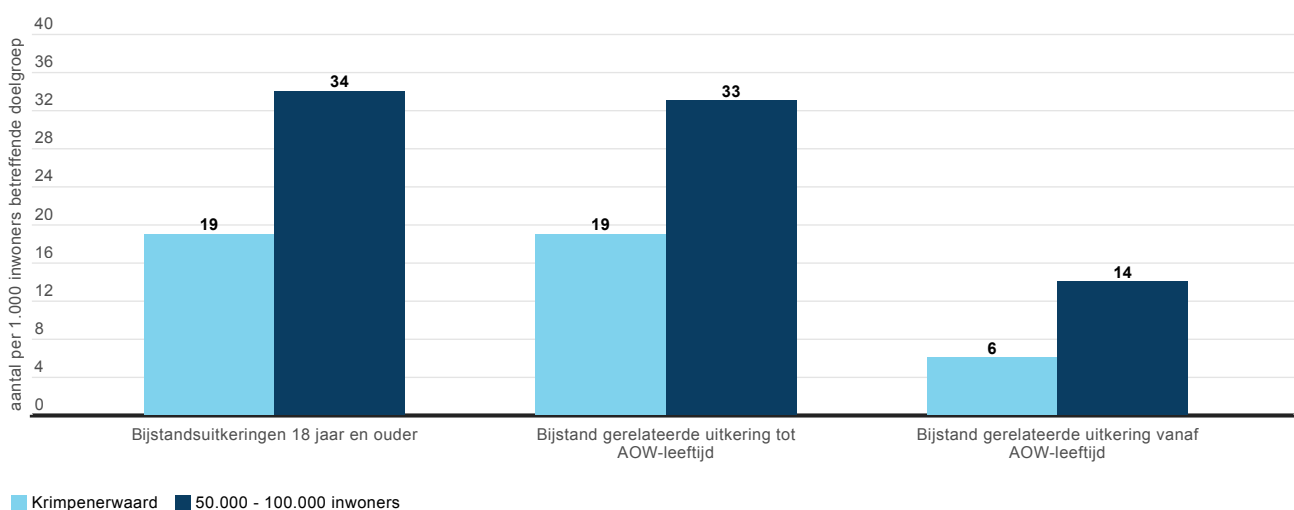
Zie voor meer informatie (bijvoorbeeld over de totalen per jaar) de database.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

Extra toelichting: Bijstand gerelateerde uitkeringen tot de AOW-leeftijd zijn bijvoorbeeld de bijstandsuitkering voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en/of - gewezen zelfstandigen (IOAZ). Bijstand gerelateerde uitkeringen vanaf de AOW-leeftijd is bijvoorbeeld de aanvullende inkomensvoorziening voor ouderen (AIO).

2.9 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering vergeleken

Figuur 2.9: Aantal inwoners met bijstandsuitkeringen op grond van de Participatiewet in vergelijking met de referentiegroep. Bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder, uitkeringen tot de AOW-leeftijd per 1.000 inwoners tussen 15-64 jaar, uitkeringen vanaf AOW-leeftijd per 1.000 inwoners van 65 jaar en ouder, tweede halfjaar 2019.

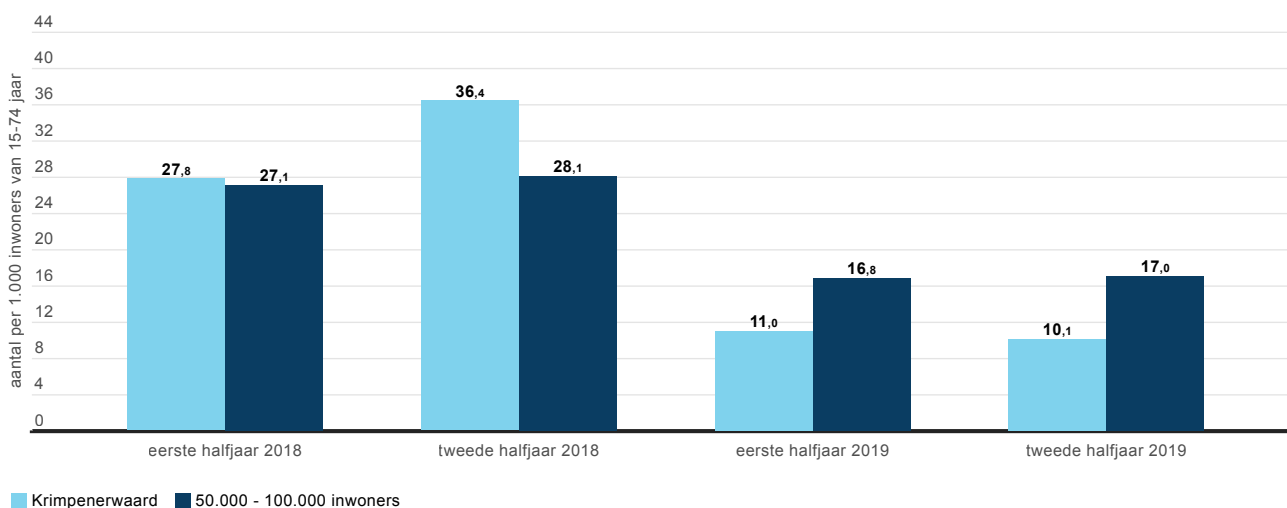
Zie voor meer informatie over eerdere perioden de database.

2.10 Aantal inwoners met een re-integratievoorziening

	eerste halfjaar	tweede halfjaar	eerste halfjaar	tweede halfjaar
	2018	2018	2019	2019
Krimpenewaard	1.150	1.510	460	420

Figuur 2.10: Ontwikkeling van het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet (absoluut).

2.11 Aantal re-integratievoorzieningen vergeleken

Figuur 2.11: Aantal re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar) in vergelijking met de referentiegroep.

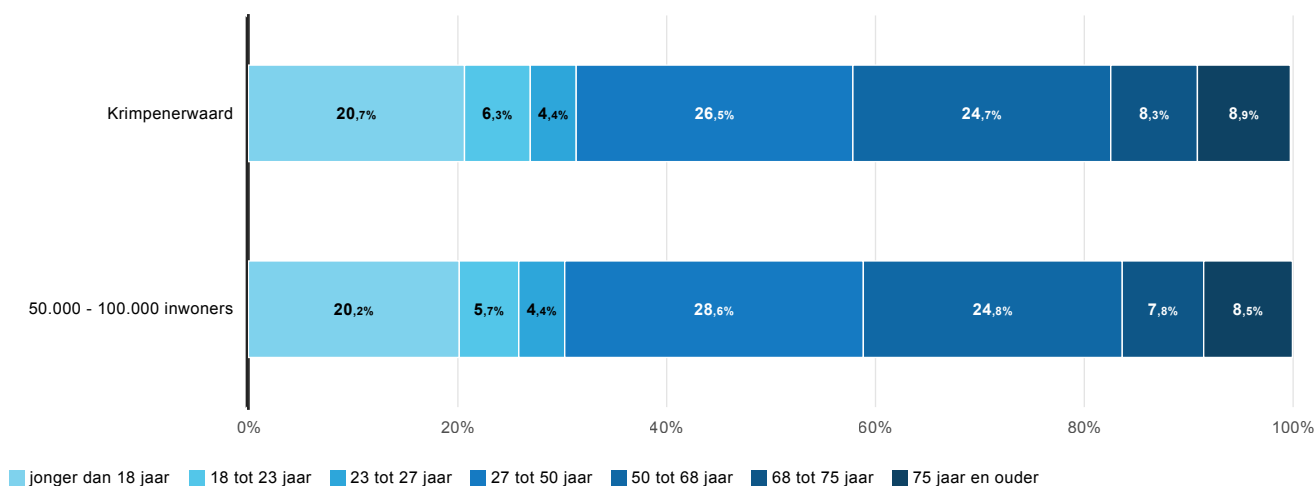
 Zie de database voor meer informatie.

3. UITGANGSPOSITIE

In elke gemeente is de situatie anders. In dit deel ziet u een aantal indicatoren die van invloed kunnen zijn op de benodigde zorg en ondersteuning. Zie voor meer achtergrondinformatie over de indicatoren de definitielijst of het indicatorenoverzicht.

UITGANGSPOSITIE

3.1 Leeftijdsopbouw

Figuur 3.1: Leeftijdsopbouw van de inwoners in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), 2019.

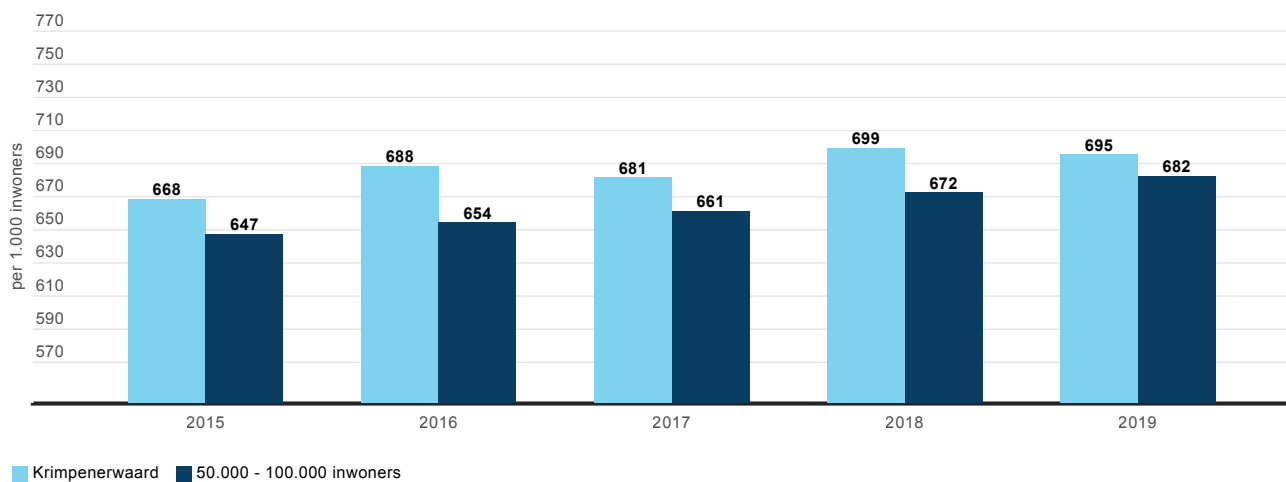

Zie de database voor meer informatie over de leeftijdsopbouw.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

3.2 Werkzame beroepsbevolking

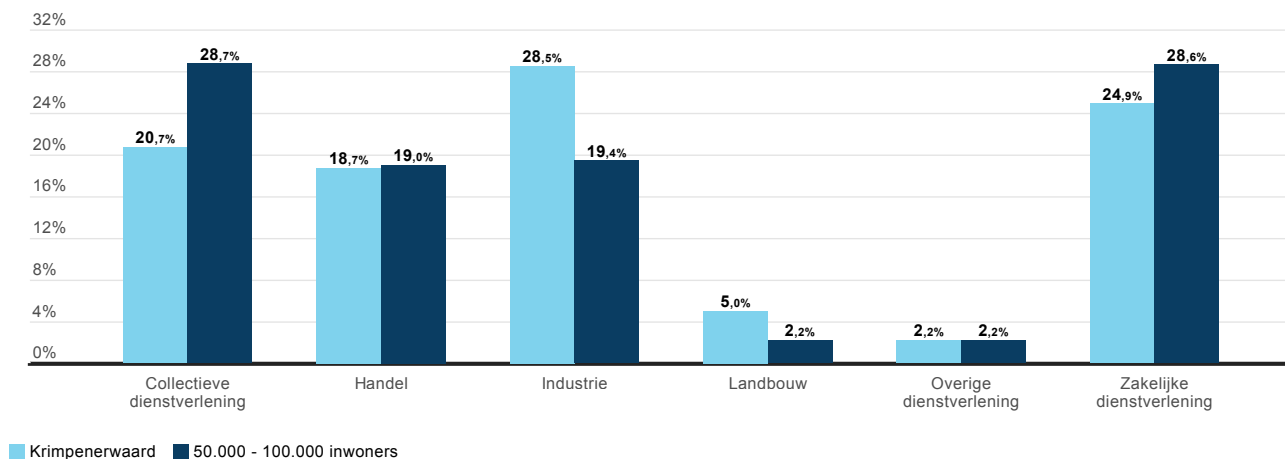

Figuur 3.2: Werkzame beroepsbevolking in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15-65 jaar).

Zie de database voor meer informatie over de werkzame beroepsbevolking.

3.3 Sectoren waarin mensen werkzaam zijn

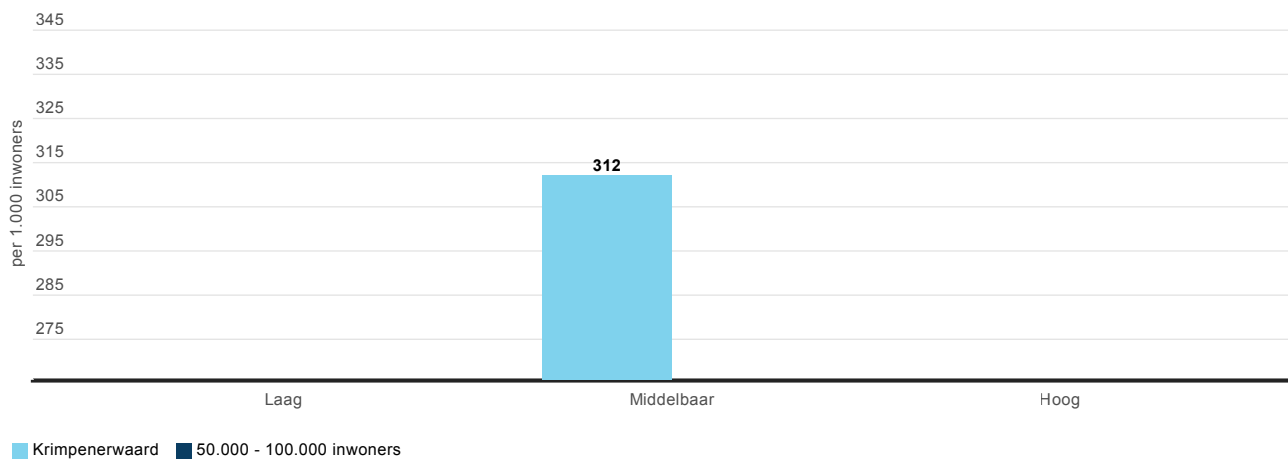
Figuur 3.3: Banen naar sector in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), 2019.

Zie de database voor meer informatie over banen naar sector.

3.4 Opleidingsniveau beroepsbevolking

Per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar behoren er in de gemeente Krimpenerwaard 719 mensen tot de beroepsbevolking. Het onderstaand figuur toont de beroepsbevolking per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar naar opleidingsniveau. Van een deel van de werkzame beroepsbevolking is het opleidingsniveau onbekend.

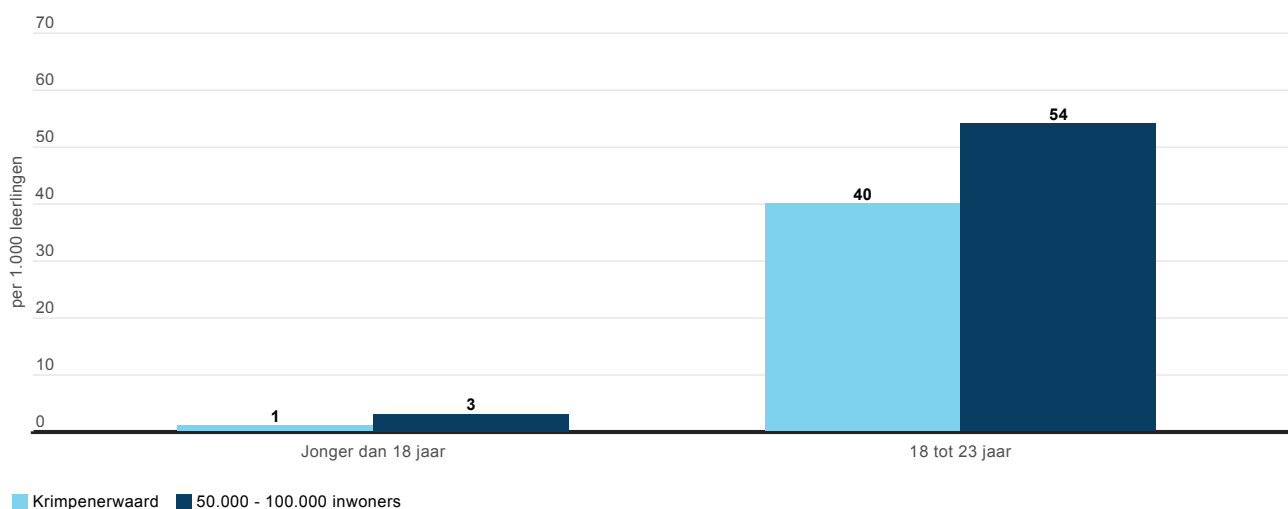
Figuur 3.4: Opleidingsniveau van de beroepsbevolking in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15 tot en met 64 jaar), 2019.

Zie de database voor meer informatie over het opleidingsniveau van de beroepsbevolking.

Uit onderzoek (Sociaal Cultureel Planbureau, 2013) blijkt dat de onderstaande indicatoren goede voorspellers zijn voor het toekomstig gebruik van jeugdzorg-voorzieningen. Ook andere indicatoren zijn van invloed. Zie [hier](#) voor meer informatie.

3.5 Voortijdig schoolverlaters

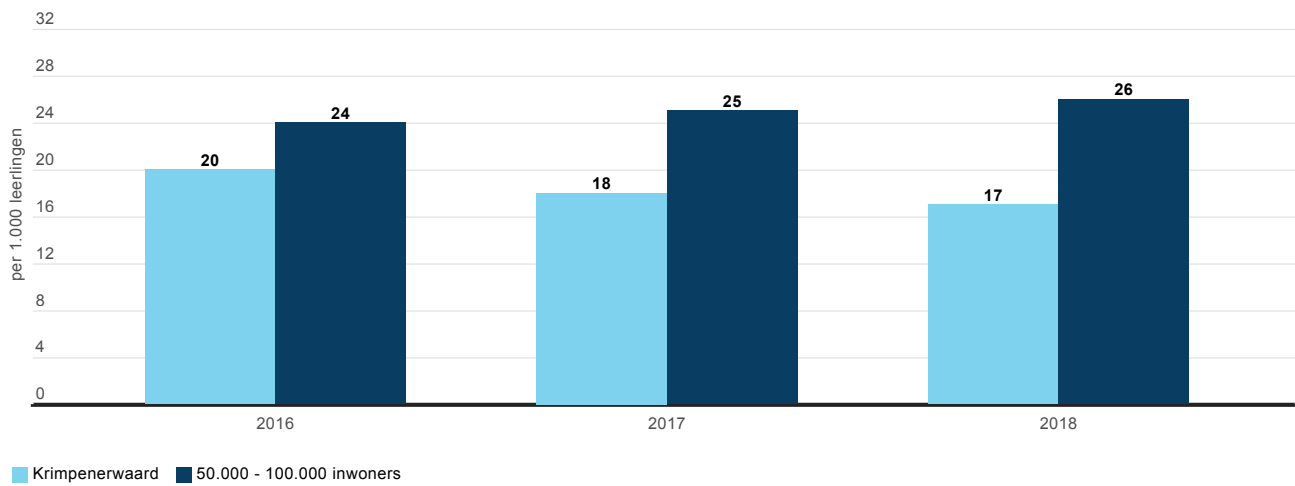

Figuur 3.5: Voortijdig schoolverlaters totaal (voortgezet onderwijs + MBO) in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 leerlingen betreffende doelgroep), 2017. Bron: DUO.

Zie de database voor meer informatie over de voortijdig schoolverlaters.

3.6 Leerlingen in het Speciaal Basisonderwijs

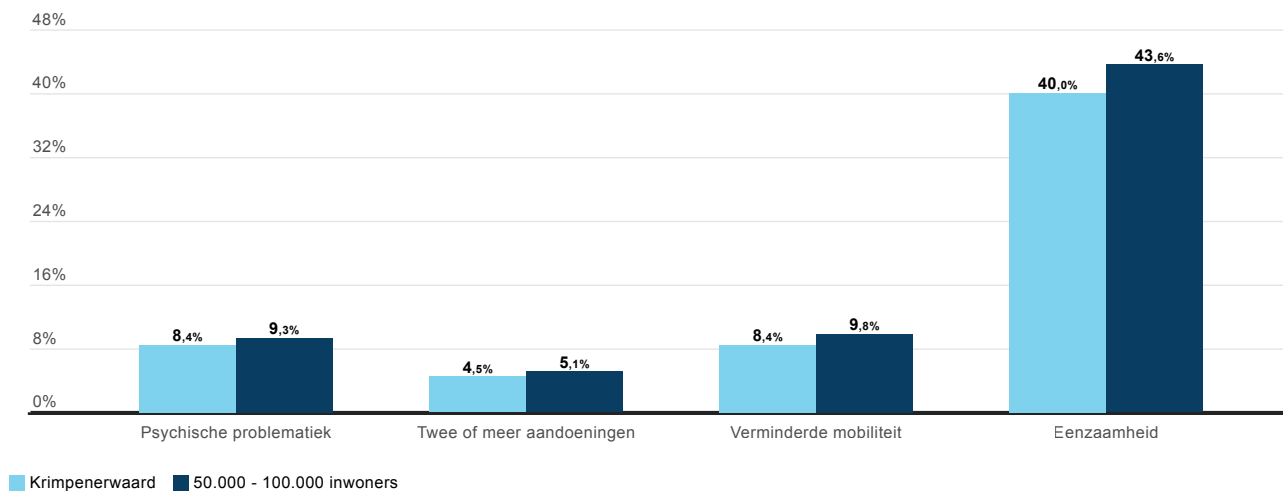

Figuur 3.6: Aantal leerlingen in het Speciaal Basisonderwijs in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 leerlingen 4-12 jaar). Bron: CBS

Zie de database voor meer informatie over leerlingen op speciaal onderwijs.

3.7 Kwetsbaarheid

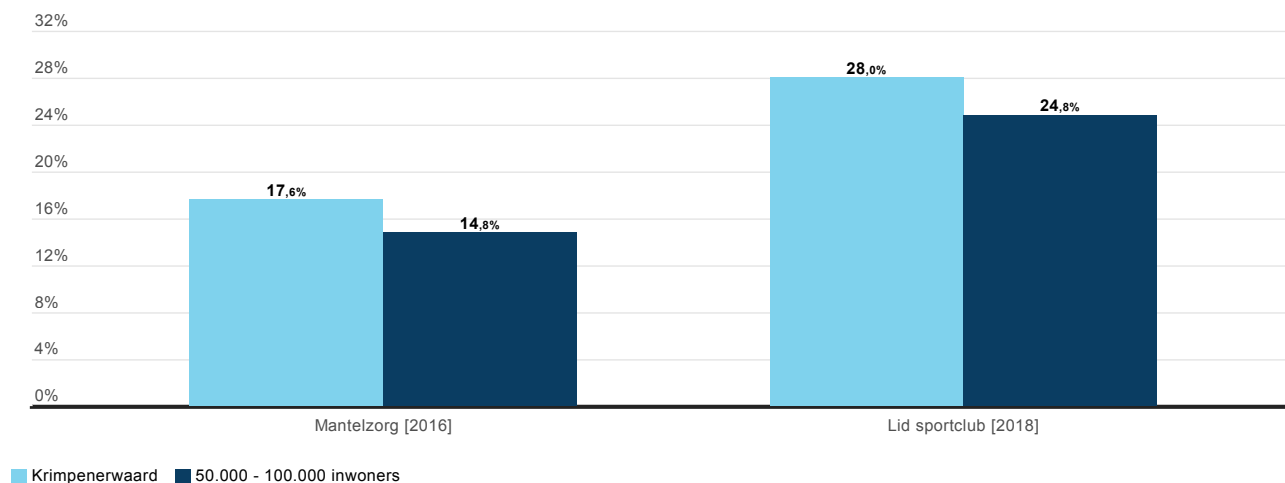

Figuur 3.7: Een aantal indicatoren die een beeld geven over de mate van kwetsbaarheid van inwoners (van 18 jaar en ouder) in uw gemeente, in vergelijking met de referentiegroep, 2016. Bron indicatoren Psychische problematiek en Twee of meer aandoeningen: Vektis. Bron indicatoren Verminderde mobiliteit en Eenzaamheid: Gezondheidsmonitor GGD-GHOR/RIVM.

Extra toelichting: Zie voor meer achtergrondinformatie over de indicatoren de [definitielijst](#) en het [indicatorenoverzicht](#).

 Zie de database voor meer informatie over kwetsbaarheid.

3.8 Samenkracht

Figuur 3.8: Een aantal indicatoren die een beeld geven over de mate van samenkracht in uw gemeente, in vergelijking met de referentiegroep. Bron indicator Mantelzorg: Gezondheidsmonitor GGD-GHOR/RIVM, bron indicator Lidmaatschap: Sportbonden & NOC*NSF.

Zie voor meer informatie over samenkracht de database.

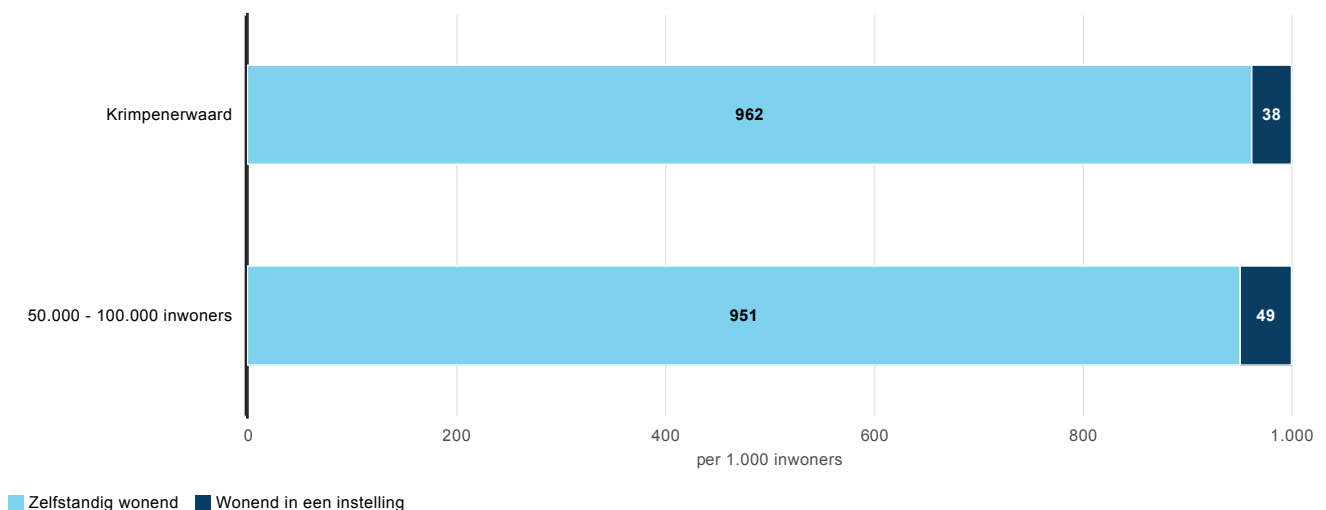
4. RESULTATEN

Burgers die als cliënt te maken hebben gehad met een voorziening in het kader van de Wmo kunnen als geen ander aangeven hoe die voorziening voor hen in de praktijk heeft uitgepakt. Hiervoor voert de gemeente een verplicht cliëntervaringsonderzoek uit, via een vragenlijst onder cliënten. Met deze vragenlijst onderzoekt een gemeente hoe de cliënten de toegankelijkheid en kwaliteit van de voorzieningen ervaren. Ook kijkt de gemeente in hoeverre mensen o.m. zelfredzamer zijn geworden. In overeenstemming met het Wmo-artikel 2.5.1. en 2.5.2 is het verplichte cliëntervaringsonderzoek (CEO) opgesteld.

Er zijn nog geen resultaten beschikbaar over het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2016 voor uw gemeente, hiermee vervalt figuur 4.1. Kijk hier voor meer informatie over het aanleveren van de gegevens.

4.2 Inwoners van 70 jaar en ouder die zelfstandig of in een zorginstelling wonen

Op 1 januari 2020 wonen in gemeente Krimpenerwaard 8.342 inwoners van 70 jaar en ouder. Daarvan verblijven er 340 in een zorginstelling (tweede kwartaal 2020).

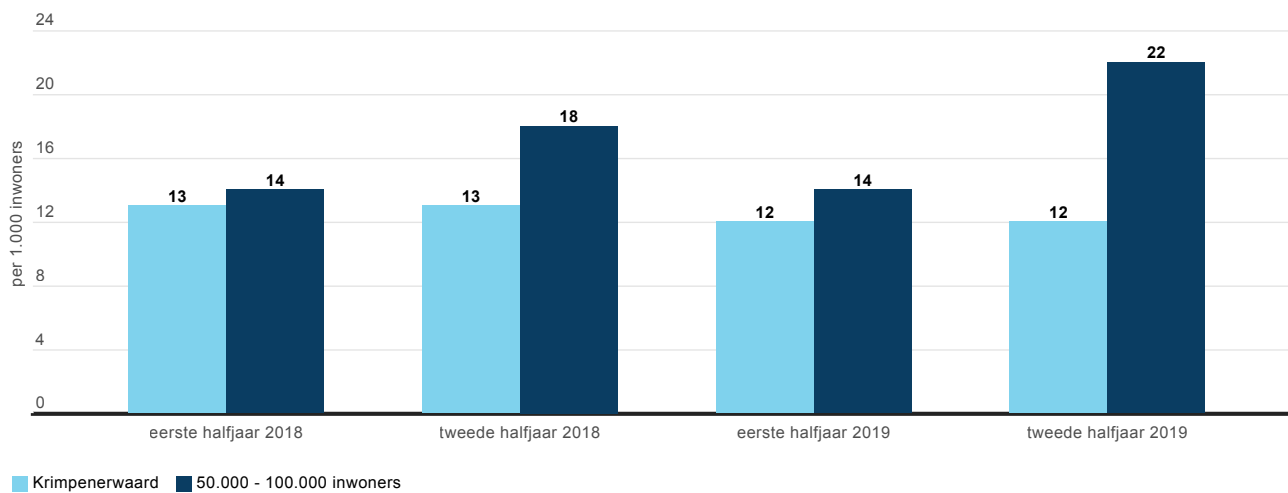
Figuur 4.2: Het aantal inwoners van 70 jaar en ouder die zelfstandig of in een zorginstelling wonen, (per 1.000 inwoners van 70 jaar en ouder), tweede kwartaal 2020.

Zie voor meer informatie de database.

4.3 Aantal inwoners met beëindigde Wmo-voorzieningen

In het tweede halfjaar 2019 hadden 650 inwoners een beëindigde Wmo-voorziening, in het eerste halfjaar 2019 ging dit om 670 inwoners. Het onderstaande figuur toont het aantal inwoners met beëindigde Wmo-voorzieningen per 1.000 inwoners.

Figuur 4.3: Inwoners met een beëindigde Wmo-voorziening in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners).

Zie voor meer informatie de database.

4.4 Jongeren met een beëindigd Jeugdzorg-traject naar reden beëindiging

	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019	tweede halfjaar 2019
Beëindigd volgens plan	215	280	215	310
waarvan in overeenstemming	30	30	30	40
waarvan eenzijdig door cliënt	15	15	10	20
waarvan eenzijdig door aanbieder				
waarvan wegens externe omstandigheden	10	15	10	10
Voortijdig afgesloten totaal	55	60	60	75

Figuur 4.4: Jongeren met een beëindigd Jeugdzorg-traject naar reden van beëindiging (absoluut).

Extra toelichting: Veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

 Zie voor meer informatie de database.

4.5 Herhaald beroep op Jeugdzorg in de Jeugdzorgregio Midden Holland

	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018	eerste halfjaar 2019	tweede halfjaar 2019
Jeugdbescherming			10	
Jeugdreclassering				
Jeugdhulp	30			

Figuur 4.5: Bovenstaande cijfers zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau en worden hierdoor op jeugdzorgregioniveau gepresenteerd (absolute aantallen). Een jeugdzorgregio is een regionaal samenwerkingsverband dat uit meerdere gemeenten bestaat en belast is

met de uitvoering van de Jeugdwet. De gemeente Krimpenerwaard valt onder de Jeugdzorgregio Midden Holland.

Extra toelichting: Herhaald beroep betekent dat de desbetreffende jongere in de vijf jaar voorafgaand aan de verslagperiode dezelfde maatregel al eens eerder heeft ontvangen.

Zie voor meer informatie de database.

4.6 Kosten

Voor een goed beeld van de behaalde resultaten in het sociaal domein is ook inzicht in de gemeentelijke uitgaven (kosten) nodig. De uitvraag en presentatie van de begrote en gerealiseerde kosten ten behoeve van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein bevindt zich op dit moment in de pilotfase. Voor een deel overlapt namelijk de uitgevraagde informatie met reeds beschikbare IV3-informatie.

Samenkracht en burgerparticipatie en Wijkteams

Eén van de doelstellingen van de transformatie is dat gemeenten, zorgaanbieders en inwoners ondersteuning dichtbij en laagdrempelig aanbieden. Dit om samenkracht, preventie, vroegsignalering en de-medicalisering te stimuleren. Voor deze vorm van ondersteuning wordt over het algemeen geen individuele beschikking afgegeven.

De gerealiseerde kosten voor samenkracht en burgerparticipatie en Wijkteams geven een indicatie van de uitgaven van gemeenten voor deze vorm van ondersteuning, exclusief uitvoeringskosten.

	Gerealiseerde kosten tweede halfjaar 2018
Samenkracht en burgerparticipatie	2.542
Wijkteams	649
Totale Samenkracht en burgerparticipatie en Wijkteams	3.192

Figuur 4.6: Gerealiseerde kosten Samenkracht en burgerparticipatie en Wijkteams in duizend euro's (absoluut).

 Zie voor meer informatie de database.

Wmo-maatwerkvoorzieningen

Op grond van de Wet Wmo 2015 kennen gemeenten op de individuele situatie afgestemde ondersteuning toe zodat inwoners langer zelfstandig en actief kunnen leven. De begrote en gerealiseerde kosten voor Wmo-maatwerkvoorzieningen geven een indicatie van de uitgaven van gemeenten voor deze vorm van ondersteuning, exclusief uitvoeringskosten.

	Begrote kosten 2018	Gerealiseerde kosten 2018
Hulp bij het huishouden	-	-
Ondersteuning thuis	-	-

Hulpmiddelen en diensten	-	-
Verblijf en opvang	-	-
Totaal Wmo-maatwerkvoorzieningen	-	5.860

Figuur 4.7: Begrote en gerealiseerde kosten van de Wmo-maatwerkvoorzieningen in duizend euro's (absoluut).

Extra toelichting: Bij de centrumgemeenten voor beschermd wonen bevat de categorie verblijf en opvang ook de regionale kosten voor beschermd wonen.

Zie voor meer informatie de database.

Jeugdzorg

Op grond van de Jeugdwet kennen gemeenten op de individuele situatie afgestemde ondersteuning toe zodat jongeren veilig en gezond opgroeien. De begrote en gerealiseerde kosten voor Jeugdzorg geven een indicatie van de uitgaven van gemeenten voor deze vorm van ondersteuning, exclusief uitvoeringskosten.

	Begrote kosten tweede halfjaar 2018	Gerealiseerde kosten tweede halfjaar 2018
Jeugdhulp zonder verblijf- geleverd door wijkteam		
Jeugdhulp zonder verblijf- niet geleverd door wijkteam		
Jeugdhulp met verblijf		
Kinderbeschermingsmaatregelen		
Jeugdreclassering		
Activiteiten in het preventieve justitiële kader		
Totaal Jeugdzorg		7.058

Figuur 4.8: Begrote en gerealiseerde kosten Jeugdzorg in duizend euro's (absoluut).

Zie voor meer informatie de database.

ACHTERGRONDEN BIJ DE CIJFERS

GEBRUIK VAN DE MONITOR GEGEVENS

In dit rapport wordt informatie getoond ter ondersteuning van het gezamenlijke leer- en ontwikkelproces in het sociaal domein. De cijfers bieden een basis voor het noodzakelijke gesprek tussen bestuurders, beleidsmakers, uitvoerders, aanbieders, inwoners, etc. Ter ondersteuning van dit gesprek worden in deze rapportage gemeenten ook onderling met elkaar vergeleken.

De vergelijking heeft altijd een signaalfunctie. Het is niet de bedoeling ranglijsten te maken. Gemeenten hebben diverse uitgangssituaties en maken hun eigen beleidskeuzes. Het is daarom niet mogelijk om zondermeer een waardeoordeel aan de vergelijkingen te hangen. Een juist begrip van de context en de keuzes is noodzakelijk om de resultaten uit dit rapport goed te interpreteren en te gebruiken.

Bij dit rapport is een [definitielijst](#) en een [indicatorenoverzicht](#) beschikbaar. Op vngrealisatie.nl vindt u meer relevante informatie.

BRONNEN VAN INFORMATIE

De cijfers over de Wmo-maatwerkarrangementen zijn door gemeenten bij het CBS aangeleverd. Gemeenten doen dit op vrijwillige basis op grond van de VNG-resolutie van 18 juni 2014 om gezamenlijk een beeld op te bouwen van de resultaten van de transformatie in het Sociaal Domein. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het controleren van de cijfers en besluiten om deze al dan niet te publiceren. Hetzelfde geldt voor diverse kosten bestanden. Deze cijfers worden specifiek voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein uitgevraagd.

In de onderstaande tabel ziet u per onderdeel het aantal publicerende gemeenten:

	Eerste halfjaar 2018	Tweede halfjaar 2018	Eerste halfjaar 2019	Tweede halfjaar 2019
Wmo basisset	324	321	329	321

Zie in dit [overzicht](#) welke gemeenten de Wmo basisset gepubliceerd hebben. Inmiddels levert een voldoende aantal gemeenten de Wmo basisset aan bij de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein waardoor het totaalbeeld van deze deelnemende gemeenten al een redelijke benadering is voor een betrouwbaar landelijk beeld.

HERGEBRUIK

Naast de specifiek door gemeenten aangeleverde informatie wordt in deze rapportage gebruik gemaakt van cijfers die al beschikbaar zijn. Het gaat om de volgende bronnen:

- Het **cliëntervaringsonderzoek Wmo** is wettelijk verplicht. Deze cijfers worden door vrijwel alle gemeenten jaarlijks aangeleverd.
- De cijfers over **jeugdzorg** worden op grond van de wettelijke verplichting beleidsinformatie jeugd door jeugdzorginstellingen bij het CBS aangeleverd.

- Ook de cijfers over de **Participatiewet**-uitkeringen en re-integratievoorzieningen worden wettelijk verplicht door gemeenten bij het CBS aangeleverd via de Bijstandsuitkeringenstatistiek (BUS) en Statistiek Re-integratie door Gemeenten (SRG).
- Er wordt ook gebruik gemaakt van **demografische gegevens** van het CBS.
- Meer informatie over de **gezondheidscijfers** die door GGD GHOR zijn gerealiseerd vindt u [hier](#).
- Voor meer data over **zorggebruik** van Vektis zie het [dashboard](#).

EXTRA TOELICHTING BIJ DE TABELLEN

Hieronder vindt u ter ondersteuning van een juiste interpretatie van de cijfers, de nodige extra achtergrondinformatie.

Referentiegroepen

De gegevens van een gemeente worden vergeleken met de gegevens van gemeenten die een vergelijkbare grootteklasse hebben. Er worden op Waarstaatjegemeente.nl vijf grootteklassen onderscheiden. Zie het [overzicht](#) om te zien welke gemeenten tot welke grootteklassen behoren.

De referentiegroep in de rapportage staat vast. Voor de gemeente Krimpenerwaard geldt de grootteklasse 50.000 - 100.000 inwoners. In de [database](#) en op het [dashboard](#) van Waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt, bijvoorbeeld op regioniveau of met een buurgemeente. In de database vindt u de volledige datasets van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein en kunt u alle mogelijke vergelijkingen en presentaties maken.

Referentiegroep Wmo

Wanneer een gemeente Wmo-cijfers publiceert, dan worden deze cijfers vergeleken met de cijfers van andere gemeenten die Wmo-cijfers publiceren over dezelfde periode. Hiervoor worden ook de vijf grootteklassen onderscheiden. Het aantal gemeenten dat Wmo-cijfers publiceert is nog in ontwikkeling (zie de tabel hierboven).

Samenvoegen Wmo-voorzieningen

In de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein worden in sommige gevallen de aangeleverde gegevens over Wmo-voorzieningen samengevoegd. Hiervoor zijn zogenaamde 'samenvoegregels' opgesteld. Het samenvoegen gebeurt als er een sterk vermoeden is dat voorzieningen die op aparte regels zijn aangeleverd in de praktijk eigenlijk als één voorziening moeten worden gezien (denk aan diverse taxiritten die eigenlijk als één vervoersvoorziening gelden).

De volgende 'samenvoegregels' worden gehanteerd:

A: Als in het aangeleverde bestand op elke regel een geldig Nummer van toewijzing is ingevuld, worden regels samengevoegd als bij eenzelfde persoon het toewijzingsnummer en het type arrangement gelijk zijn.

B: In de andere gevallen worden de regels samengevoegd als:

- het type arrangement, de reden beëindiging en de leveringsvorm gelijk zijn én
- de begin- en einddatum gelijk zijn óf
- de begindatum van het ene record aansluit op de einddatum van het andere record met een marge van drie dagen.

Bij het samenvoegen worden van de samengevoegde records de vroegste begindatum en laatste einddatum genomen.

Lege kolommen

Als gemeenten over een bepaalde periode geen Wmo-cijfers hebben aangeleverd en/of gepubliceerd blijven deze kolommen in de tabel leeg.

Nalevering en correctie Wmo-gegevens

Gemeenten kunnen bij iedere aanleverronde de cijfers over de voorafgaande aanleverperiode corrigeren. Dit kan invloed hebben op eerder gepubliceerde gegevens. Na deze tweede aanleverperiode worden de cijfers definitief vast gesteld door het CBS.

De hier gepubliceerde cijfers over het tweede halfjaar van 2019 zijn dan ook voorlopig. Bij publicatie van de cijfers over het tweede halfjaar van 2019 worden de cijfers van het eerste halfjaar van 2019 definitief vastgesteld.

Indeling personen en huishoudens

Voor de indeling van personen en huishoudens in gemeenten wordt uitgegaan van de gemeentecode zoals die door de deelnemende gemeente bij CBS is aangeleverd. De indeling van personen en huishoudens naar gemeente bij de stapelingstabellen sociaal domein gebeurt op basis van het laatst bekende adres in de verslagperiode in de Basisregistratie Personen (BRP).

Relatieve cijfers

De relatieve cijfers worden berekend per 1.000 inwoners ten opzichte van het totaal aantal inwoners in een gemeente. Bij berekeningen per doelgroep (zoals leeftijd, geslacht of etniciteit) worden de relatieve cijfers berekend per 1.000 inwoners ten opzichte van de doelgroep.

Voorbeeld: Bij het aantal Wmo-maatwerkarrangementen uitgesplitst naar de leeftijdscategorie 75+ is het cijfer berekend ten opzichte van het aantal 75 plussers in de gemeente (en dus niet ten opzichte van het totaal aantal inwoners van de gemeente).

Verantwoording

Op Waarstaatjegemeente.nl kunt u data vinden over onder andere de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein. Als bezoeker heeft u keuze om aan te vinken vanuit welk demografisch vergelijkingsniveau u de cijfers zou willen zien. U kunt kiezen uit gemeentegrootte, provincie, gemeente etc. De keuze die u hierin maakt heeft effect op de gemiddelden en de correctheid/foutmarge van de berekende gemiddelden. Wanneer er gemiddelden worden berekend en er gekeken wordt naar cijfers over de jaren heen, dan kan er een vertekend beeld ontstaan. Voor sommige gemeenten is namelijk niet altijd de halfjaarlijks data beschikbaar. Hierdoor kan het voorkomen dat wanneer u bijvoorbeeld provincies met elkaar vergelijkt, dat u vanuit provincieperspectief over de jaren heen een daling ziet. Terwijl wanneer u de gemeenten afzonderlijk van elkaar zou bekijken, u een stijging zou zien per gemeente. Daarnaast bestaat een vergelijkingsgebied niet uit hetzelfde aantal gemeenten. Zo is het gemiddelde van een provincie, bestaand uit een klein aantal gemeenten, gevoeliger voor het aantal ontbrekende gemeentecijfers dan het gemiddelde van een provincie bestaand uit een groot aantal gemeenten. Bij een vergelijkingsgebied wordt namelijk alleen het gemiddelde berekend van de beschikbare getallen.

Voorbeeld: Provincie X bestaat uit 4 gemeenten. Over de eerste helft van 2019 hebben alle gemeenten die deel uitmaken van de provincie cijfers aangeleverd over het aantal WMO-cliënten. Over de tweede helft van 2019 hebben drie van de vier gemeenten cijfers aangeleverd. **Gemeente 3** (zie tabel hieronder) heeft geen cijfers aangeleverd. Als we bij iedere gemeente afzonderlijk naar het verschil kijken tussen de cijfers over de eerste helft van 2019 en de tweede helft van 2019, dan is er een toename te zien van het aantal Wmo-cliënten. Wanneer we naar de cijfers kijken op provincieniveau, dan is er juist een daling zichtbaar van het aantal Wmo-cliënten in de tweede helft van 2019. Deze daling is het gevolg van het ontbreken van de data van **gemeente 3**.

	Aantal inwoners	Aantal Wmo-cliënten	Aantal Wmo-cliënten
		eerste halfjaar 2019	tweede halfjaar 2019
Gemeente 1	20.000	1.450	1.503
Gemeente 2	40.000	3.300	3.309
Gemeente 3	17.000	800	-
Gemeente 4	55.000	3.400	3.480

Provincie X	132.000	8.950	8.292
-------------	---------	-------	-------

Afronding

De cijfers 0 t/m 4 worden afgerond naar een 0 en de cijfers 5 t/m 9 worden afgerond naar een 10. Alle overige cijfers zijn afgerond op vijftallen. Hierdoor kan het voorkomen, dat de som van de detailgegevens afwijkt van het totaal.

Wordt er in de opgevraagde tabel geen getal maar een "?" of "-" weergegeven, dan is het cijfer onbekend, onvoldoende betrouwbaar of niet toonbaar i.v.m. herleidbaarheid tot personen (privacy).

De relatieve aantallen per 1.000 inwoners worden uitgerekend op basis van de afgeronde absolute aantallen. Hierdoor wordt voorkomen dat de relatieve aantallen zelf ook nog eens afgerond moeten worden op vijf- of tientallen vanuit privacy-overwegingen. Met name bij grote gemeenten zou afronding van de relatieve cijfers een nodeloze verslechtering zijn van de nauwkeurigheid.

Opmerking bij cijfers Jeugdzorg

Het onderscheid tussen preventief handelen en ambulante hulp is niet scherp te maken. Het oordeel wordt overgelaten aan de professional, waarbij mogelijk een onderscheid wordt gemaakt tussen vrij- en niet-vrij toegankelijke jeugdhulp. Aangezien dit per gemeente verschilt, leidt dit waarschijnlijk tot verschillen per gemeente in de registratie van jeugdhulp zonder verblijf, geleverd door het wijkteam. Bij de overige vormen van jeugdhulp zonder verblijf speelt dit niet.

Feitelijke toelichting

Gemeenten kunnen indien gewenst een feitelijke toelichting geven op de cijfers. De toelichting wordt door gemeenten geschreven. VNG Realisatie voert hierop geen redactie. Neem voor meer informatie contact op met uw coördinator voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.